

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Lietuvos edukologijos universiteto
KATALIKŲ TIKYBOS IR ISTORIJOS PEDAGOGIKA
STUDIJŲ PROGRAMOS
VERTINIMO IŠVADOS

Grupės vadovas: prof. dr. Vygantas Vareikis

Grupės nariai: doc. dr. Gražina Šmitienė
doc. dr. Benas Ulevičius

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Katalikų tikybos ir istorijos pedagogika
Studijų sritis	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis (šaka)	Pedagogika (X100)
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	nuolatinė (4 m.), iššėstinė (5,5 m.)
Studijų programos apimtis kreditais	240
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Dalyko pedagogikos, religijos studijų ir istorijos bakalauras, pedagogas

TURINYS

TURINYS.....	3
I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai.....	4
2.2. Programos sandara	5
2.3. Personalias	8
2.4. Materialieji ištekliai.....	9
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	10
2.6. Programos vadyba	11
III. REKOMENDACIJOS.....	12
IV. APIBENRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	13

I. ĮŽANGA

Lietuvos edukologijos universiteto (toliau - LEU) pirmos pakopos ketinamą vykdyti studijų programą *Katalikų tikybos ir istorijos pedagogika* (toliau – Programa) vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) suformuota ekspertų grupė. Grupės darbą koordinavo ir jos vizito į LEU metu dalyvavo SKVC vyriausioji specialistė Aušra Leskauskaitė. Išorinio vertinimo tikslas – atlikti studijų programos ir jos vykdymo kokybės analizę bei pateikti rekomendacijas studijų programai tobulinti.

Katalikų tikybos ir istorijos pedagogikos studijų programos aprašas su priedais ekspertų grupės nariams buvo pateikta 2014 metų sausio 23 dieną. Išorinį Programos vertinimą ekspertų grupė pradėjo nuo Programos aprašo ir jo priedų nagrinėjimo. Vertinant Programą vadovautasi universitetines studijas reglamentuojančiais įstatymais ir normatyviniais teisės aktais: Pedagogų rengimo reglamentu, Mokytojų profesinės kompetencijos aprašu, SKVC direktoriaus 2013 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-23 patvirtinta “Ketinamos vykdyti studijų programos aprašo rengimo, jos išorinio vertinimo ir akreditavimo metodika” (toliau – Metodika), kitais išoriniam vertinimui reikalingais dokumentais.

Ekspertų grupė 2014 m. vasario 25 d. vyko į vizitą LEU Istorijos fakultete, kur susitiko su Istorijos ir Ugdymo mokslų fakultetų administracijos atstovais, Programos aprašo rengėjais, numatomais Programos dėstytojais, socialiniais partneriais, susipažino su Istorijos fakulteto materialine baze (auditorijomis, metodiniais kabinetais, biblioteka). Vizito pabaigoje LEU administracijos atstovai ir dėstytojai buvo supažindinti su pirminiais ekspertų grupės pastebėjimais ir apibendrinimais.

2014 m. kovo mėn. ekspertų grupė parengė ir SKVC pateikė Programos vertinimo išvadų projektą, kuris buvo išsiųstas Programos rengėjams susipažinti ir pateikti savo pastabas dėl faktinių klaidų. Į gautas pastabas dėl faktinių klaidų ekspertų grupė atsižvelgė ir teikia galutines Programos vertinimo išvadas.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Katalikų tikybos ir istorijos pedagogikos studijų programos pateiktos tikslas yra suformuotas lakoniškai ir aiškiai – “parengti kvalifikuotą dviejų dalykų – katalikų tikybos ir istorijos – pedagogą <...>.” Aiškiai yra išskirti du studijų programos tikslo dėmenys – suteikiant bazinį išsilavinimą parengti: 1. katalikų tikybos ir 2. istorijos dalykų pedagogą.

Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai atitinka studijų rūšį, pakopą ir Lietuvos kvalifikacijų sandaroje nustatytą kvalifikacijų lygį, Pedagogų rengimo reglamentą, Mokytojų profesinės kompetencijos aprašus. Pateikta bakalauro studijų programa atitinka Dublino aprašuose numatytą lygmenį.

Pasirinktas specialybių jungimas *Katalikų tikybos ir istorijos pedagogikos studijų* programoje yra logiškas ir atitinka LEU strategiją dėl sisteminio studijų programų jungimo. Susitikime su ekspertų grupe Programos rengėjai, dėstytojai ir socialiniai partneriai teigė, jog dviejų specialybių jungimas vienoje programoje yra pagrįstas ir reikalingas, atsižvelgiant į rinkos reikalavimus (mažėjant moksleivių skaičiui nesusidaro mokytojų darbo krūvis, tad pageidautina, kad mokytojas gebėtų mokyti bent du dalykus) bei tarpdiscipliniškumo aspektą (dvigubą bakalaurą teikianti programa sudaro galimybę įgyti platesnį išsilavinimą ir vientisesnę pasaulio bei visuomenės reiškinių sampratą). Jungiamos specialybės pasirinktos kryptingai, atsižvelgiant į jų tarpusavio suderinamumą. Išskirtinas ir kultūrinės socialinės atskirties mažinimo aspektas – Lietuvos rajonų mokyklose trūksta gerai parengtų pedagogų, kurie galėtų suteikti mokiniams kokybišką išsilavinimą.

Katalikų tikybos ir istorijos studijų programos blokų dalykai vienas kitą papildo, studentai nesunkiai integruos abiejuose blokuose įgytas žinias į vientisą istorijos – tikybos išmanymo lauką. Programos rengėjai parodo, jog tarp istorijos ir katalikų tikybos dalykų egzistuoja glaudus ryšys – istorijos ir katalikų tikybos dalykai yra persipynę tarpusavyje, o istorijos dalykų dėstymas yra neatsiejamas ne tik nuo vertybinio (krikščioniškojo) turinio, bet kai kurie studijų dalykai yra tiesiogiai persipynę (istoriniai procesai Romos imperijoje ir Viduramžių Europoje, Krikščionybės ir Katalikų bažnyčios istorija, XIX a. modernizacija ir Katalikų bažnyčios pozicija, XX a. ideologijos ir krikščioniškos vertybės, globalizacija ir iššūkiai krikščioniškoms vertybėms). Galime pilnai sutikti su Programos rengėjais, kad “katalikų tikybos ir istorijos dalykų turinio atveju tokios integracijos požiūriu situacija itin palanki. Istorijos studijos vienareikšmiškai išplečia katalikų tikybos dalyko galimybes tiesiogiai siekiamų studijų rezultatų realizavimo požiūriu; religijos studijos, savo ruožtu, dar kitokioje perspektyvoje praturtina humanitaristikos studijų lauką – pastarųjų teikiamos žinios, supratimas bei gebėjimai papildomumo principu integruojasi į istorijos studijas” (p. 4-5).

Programos logika seka europinio švietimo sistemos pavyzdžiais. Ši programa atitinka ir Lietuvos edukologijos universiteto 2012-2020 m. strateginio plano gaires – orientuotis į studentą, kuris “*geba derinti kelių skirtingų sričių kompetencijų*”, taip pat siekiama “*besimokantiems suteikti galimybę įgyti papildomos kompetencijos ir didesnių perspektyvų darbo rinkoje*”. *Katalikų tikybos ir istorijos pedagogikos* studijų programos rengėjai siekia užtikrinti, kad absolventai būtų sukaupę reikiamų dalykinių žinių ir gebėjimų, išsiugdę krikščioniškas vertybines nuostatas, būtų įgiję kompetencijas, reikalingas pedagogo veiklai.

Numatyta parengti absolventą “turintį fundamentalias katalikų teologijos žinias <...> , turintį istorijos mokslo fundamentalių žinių <...> praktikų metu įgijusį bendrakultūrinę, profesinę ir bendrąją kompetencijas <...> (p. 4).

Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai logiškai koreliuoja tarpusavyje.

Pastebėtina, kad kai kurie 6 rezultato siekiniai yra labiau ne bakalauro lygmens gebėjimų įgijimas, o metodinių įgūdžių tobulinimo dalykai (“gebės rinkti, kaupti, tvarkyti, saugoti dokumentinę ir kitą (audiovizualinę, skaitmeninę, etc.) medžiagą <...>”).

Katalikų tikybos ir istorijos pedagogikos programoje išskiriami vertybiniai ugdymo aspektai tinkami šiai programai - ugdyti “sąmoningą tautos bei Bažnyčios narį <...> mąstymą-veiksmą grįsti bendražmogiškais vertybėmis ir krikščioniško tikėjimo turinio principais” (8 rezultatas).

Pastebėtina, kad norint kokybiškai sustiprinti 2 rezultato (“įgis žinias ir supratimą apie krikščionybės istoriją ir katalikų tradicijos tikėjimo turinį, gebės tai kritiškai analizuoti ir argumentuoti tikėjimo turinio suponuojamą etiką individui ir sociumui;” (Aprašas, p. 4) realizavimą reikėtų įvesti tokius naujus kursus kaip *Judaizmo istorija* arba *Žydų tautos istorija*.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

1. Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai atitinka studijų rūšį, pakopą ir Lietuvos kvalifikacijų sandaroje nustatytą kvalifikacijų lygį, Pedagogų rengimo reglamentą, Mokytojų profesinės kompetencijos aprašus.
2. Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai koreliuoja tarpusavyje.
3. Programos logika seka europinio švietimo sistemos pavyzdžiais.

2.2. Programos sandara

Programos sandara atitinka teisės aktų reikalavimus: Pedagogų rengimo reglamentą, Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo reikalavimus, Mokytojo profesijos kompetencijos aprašą; Studijų pakopų aprašą bei kitus.

Programa sudaryta pagal laipsnį suteikiančių universitetinių pedagogines studijas integruojančių studijų programos sandarą, kai suteikiamas gretutinės studijų krypties

kvalifikacinis laipsnis (žr. Pedagogų rengimo reglamentas, Nr. V-1742). Šios studijų programos modelyje bus rengiami dviejų studijų kryptių specialistai. Programos sandaros schema:

1. Pedagoginės studijos (60 ECTS);
2. Istorijos dalyko modulis (90 ECTS);
3. Katalikų tikybos studijų dalyko modulis (90 ECTS).

Studijų programos apimtis bei turinys yra pakankami studijų rezultatams pasiekti, atitinka naujausius pedagogikos, istorijos, religijos mokslų pasiekimus.

Katalikų tikybos ir istorijos pedagogikos studijų programa sudaryta kaip dviejų mokomųjų dalykų studijų programa su pedagoginių studijų moduliu.

Dalykų apimtis atitinka formalius reikalavimus. Studijų dalykų rezultatai iš esmės yra susieti su studijų programos rezultatais. *Katalikų tikybos ir istorijos pedagogikos* studijų programos praktikos institucijos (pedagoginei praktikai atlikti) planuojamos atrinkti, vadovaujantis Švietimo ir mokslo ministro 2011-04-19 įsakymu Nr. V-637. Numatoma studijų programoje dvejopa praktikos institucijų atranka: 1) vietas praktikai užsako studijų programos praktikos vadovas, atsižvelgdamas į Pedagogų reglamente nustatytus reikalavimus; 2) studentai siunčiami pas būsimą darbdavį, kuris prieš tai atsiunčia prašymą studijų programos praktikos vadovui. Abejais atvejais bus ieškoma mokyklų, kuriose dirbtų istorijos ir dorinio ugdymo (katalikų tikybos) mokytojai – mentorai.

Studijų dalykai išdėstyti nuosekliai, tačiau atkreiptinas dėmesys, jog ypač didelis darbo krūvis tenka 8 semestru, kuomet studentams tenka rengti du baigiamuosius darbus (*Pedagoginių studijų baigiamasis darbas, Bakalauro darbas*), o taip pat išklausti keturis dalykus (15 kreditų).

Katalikų tikybos ir istorijos pedagogikos studijų programoje nuolatinį ir ištęstinį studijų planuose kontaktinėms valandoms skiriama tiek visų valandų procentų ir jos taip paskirstomos tarp paskaitų, pratybų ir konsultacijų, kad tenkina numatomus pasiekti studijų rezultatus, realizuojant kiekvieno dėstomo dalyko tikslą bei įgyvendinant numatomus studijų rezultatus.

Religijos studijų (katalikų tradicijos) dalykų turinys ir nuoseklus jų išdėstymas atliepia šiuo studijų bloku pagrįstą studijų programos tikslą bei numatomus studijų rezultatus. Pažymėtina, kad studijų programoje yra numatoma neformalaus religinio ugdymo praktika – nedidelis(-i) projektas(-ai) artimiausioje aplinkoje (integruoti į pastoracinės katechezės dalyko studijas).

Istorijos studijų dalyko bloką sudaro sisteminiai/pamatiniai Lietuvos bei visuotinės istorijos studijų dalykai, atliekamos dvi istorinės praktikos (archeologinė ir etnologinė). Studijuojamų dalykų turinys ir nuoseklus jų išdėstymas atliepia šiuo studijų bloku pagrįstą studijų programos tikslą ir studijų rezultatus.

Visų trijų studijų programos grupių dalykai nuosekliai išdėstomi nuo pirmojo studijų semestro laikantis nuoseklumo bei loginių jungčių tarp teorinių ir praktinių studijų, pagal pasirinktą studijų programos modelį, skirtą parengti kompetentingą dorinio ugdymo (katalikų tikybos) ir istorijos pedagogą.

Studijų programos dalykai orientuojasi į studento mokymąsi, tiriamąjį mokymąsi, kritinio mąstymo ugdymą(si), bendradarbiavimo gebėjimo ugdymą ir pan. (atvejo analizės metodai, kūrybiniai ir projektiniai darbai, darbas grupėse, įtraukiančios paskaitos ir kt.). Siekiant ugdyti informacinių komunikacinių technologijų naudojimo, tyrėjo įgūdžius, gebėjimą mokytis, ieškoti informacijos iš įvairių šaltinių, ją apdoroti ir analizuoti, kritinio ir savikritinio mąstymo gebėjimus, numatytos plėtoti įvairios e-mokymosi formos bei IKT taikymo metodai. Studijų programoje numatytas kolegialus studentų baigiamųjų darbų (pedagoginių studijų ir bakalauro) vertinimas, siekiant užtikrinti vertinimo objektyvumą.

Programos aprašo studijos eigos dalyje teigiama, jog: “Kiekvieno dalyko studijos baigiamos egzaminu arba studento savarankiškai atlikto darbo (projekto) (toliau – SAD) įvertinimu). Egzamino balą sudaro 50 procentų semestro metu įgyto įvertinimo už darbą seminarų, koliokviumų metu, rašto bei kitas savarankiškas užduotis, o kitą 50 % – už egzamino metu parodytas žinias, supratimą bei gebėjimus. Įvertinimas „SAD“ rašomas už praktikų metu

atliktas užduotis“. Tačiau ne visų studijų dalykų aprašuose aiškiai apibrėžti studentų pasiekimų vertinimo kriterijai ir metodai.

Kai kuriuose studijų dalykų aprašuose egzamino atsiskaitymo forma ar nenumatyta, ar įvairuoja kaupiamojo balo svertinė reikšmė (nuo 30 proc. iki 70 proc.), pavyzdžiui: *Bendroji ir socialinė psichologija* (3kr.), *Filosofija* (3 kr.), *Modernioji XX amžiaus istorija* (6 kr.) ir kt. Kai kuriuose studijų aprašuose nurodytuose privalomos ir papildomos literatūros sąrašuose tik keli informaciniai šaltiniai ir (ar) nurodytieji šaltiniai yra kitose bibliotekose, arba nenurodoma kokiose bibliotekose yra informacijos šaltiniai, pvz.: *Fundamentinė teologija* ir kt. Studijų programoje pateikti keli (alterantyvūs) pedagoginių praktikų aprašai kiekvienai praktikai. Pedagoginių praktikų aprašuose neatskleista atskirų mokomųjų dalykų (katalikų tikybos ir istorijos) užduočių specifika bei kiekvienos pedagoginės praktikos ypatumas (pedagogo asistento praktika (6 kreditai), pedagoginė praktika globojant mentoriui (12 kreditų) ir savarankiška pedagoginė praktika (12 kreditų).

Nors iš esmės dalykų modulių turinys atitinka studijų rūšį ir pakopą, tačiau konstatuotina, jog ne visi istorijos dalykų aprašai yra lygiaverčiai, o kai kurių dalykų turinio kokybė kelia abejonių. Tokie dalykai kaip *Lietuvos istorija (XI-XV a.)*, *Lietuvos istorija (XVI-XVIII a.)*, *Lietuvos istorija XX a.*, *Naujųjų laikų istorija (XVI-XVIII a.)* yra parengti pagal aukštus standartus, orientuoti problemiška ir analitiška, pridėti naujausi literatūros sąrašai. Tuo tarpu, tokių kursų kaip *Modernioji XIX a. istorija* ir *Modernioji XX a. istorija* temos yra surašytos chaotiškai, ne pagal chronologinį principą, pateikta pasenusi literatūra kalbomis, kuriomis studentai vargu ar skaito. *Moderniosios XIX a. istorijos* kurse dominuoja Rusijos istorijos temos, nėra probleminių klausimų, nėra analitinių temų, tad neaišku, kaip per šiuos kursus bus galima pasiekti numatytus rezultatus. Būtina iš esmės pertvarkyti šiuos modulius pagal studijų programos, dalyko perteikimo logiką ir aprašų rengimo reikalavimus. Taip pat reikėtų istorijos krypties dalykus labiau susieti su Katalikų bažnyčios ir krikščionybės istorijos temomis.

Dalyką *Antikos istorija* reikėtų papildyti naujausia literatūra. *Religijos studijų įvadą* būtina papildyti naujausia literatūra (neaišku, kam reikalinga 1997 metais išleista knyga - Jakavičius V., Laurėnas V. *Studijos aukštojoje mokykloje*). *Istorinė praktika I* literatūros sąrašas taip pat turėtų būti papildytas naujausia literatūra. Studijų dalyko *Senojo Testamento teologija ir egzegezė* apraše nenurodyta, kiek rekomenduojamos literatūros egzempliorių yra katedroje ir/ar bibliotekose.

Logiška būtų įvesti tokius naujus kursus kaip *Judaizmo istorija* arba *Žydų tautos istorija*. Gal tai galima būtų vietoj kurso *Religinės bendruomenės Lietuvoje*, kuris atrodo kiek dirbtinas arba *Lietuvos kultūros istorijos*. Iš esmės Katalikų tikybos dalykų blokas atitinka tikybos mokytojų rengimo reikalavimus ir teikia fundamentalias katalikų teologijos žinias. Sudarant bloką, įtraukti dalykai, teikiantys svarbiausių teologijos sričių fundamentalias žinias.

Programos dalykų aprašuose ir CV pasitaiko metodinių nenuoseklumų ir spausdinimo klaidų.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

1. Studijų programos apimtis bei turinys yra pakankami studijų rezultatams pasiekti, atitinka naujausius pedagogikos, istorijos, religijos mokslų pasiekimus.
2. Katalikų tikybos dalykų blokas atitinka tikybos mokytojų rengimo reikalavimus ir teikia fundamentalias katalikų teologijos žinias.
3. Atkreiptinas dėmesys, jog ypač didelis darbo krūvis tenka 8 semestrai, kuomet studentams tenka rengti du baigiamuosius darbus (*Pedagoginių studijų baigiamasis darbas*, *Bakalauro darbas*), o taip pat išklausti keturis dalykus (15 kreditų).
4. Ne visų studijų dalykų aprašuose aiškiai apibrėžti studentų pasiekimų vertinimo kriterijai ir metodai. Pastebėta, jog ne visi istorijos dalykų aprašai yra lygiaverčiai, o kai kurių dalykų (*Modernioji XIX a. istorija*, *Modernioji XX a. istorija*) turinio kokybė kelia rimtų abejonių dėl dėstytojų profesinės kvalifikacijos.

5. Dalyką *Antikos istorija* reikėtų papildyti naujausia literatūra. *Istorinė praktika I* literatūros sąrašas taip pat turėtų būti papildytas naujausia literatūra.
6. Reikėtų dėstomus istorijos krypties dalykus labiau susieti su Katalikų bažnyčios ir krikščionybės istorijos temomis

2.3. Personalas

Katalikų tikybos ir istorijos pedagogikos studijų programą numatytas realizuoti personalas atitinka teisės aktų reikalavimus, o dėstytojų kvalifikacijos pakanka Programai vykdyti ir numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Programos dėstytojų kvalifikacija atitinka LR švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gruodžio 12 d. įsakymu patvirtinto „Pedagogų rengimo reglamento“ 17 punkto reikalavimus ir LR švietimo ir mokslo ministro 2010 m. balandžio mėn. 9 d. įsakymu patvirtinto „Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo“ reikalavimus: daugiau kaip pusė dėstytojų turi mokslo laipsnį, jų moksliniai interesai atitinka dėstomojo dalyko kryptį ir kt.

Programai realizuoti numatoma pasitelkti 36 dėstytojai: 7 turi profesoriaus pedagoginį vardą arba eina profesoriaus pareigas, 8 turi docento vardą arba eina docento pareigas, 10 lektorių (iš jų 6 turi daktaro mokslo laipsnį ir 3 asistentai). Dauguma studijų pagrindinių dalykų dėstytojų turi didelę didaktinio darbo patirtį. Pažymėtina, jog dalis pedagoginių studijų bei istorijos studijų krypties dalykų dėstytojai turi ne tik pedagoginį docento vardą, bet ir mokytojo eksperto kategoriją. Teologijos dalykų bloko dėstytojų mokslinė veikla iš esmės pakankama, tačiau dalies dėstytojų mokslinių publikacijų sąrašas galėtų būti platesnis. Rekomenduojama skatinti dėstytojus vykdyti aktyvesnę mokslinę veiklą.

Programoje dalyvauja jauni lektoriai, kurie perima dėstomus dalykus iš vyresnių kolegų. LEU yra suformuota tinkama finansinė (už publikacijas išmokamos paskatinamosios premijos) ir akademinė dėstytojų mokslinės veiklos skatinimo sistema. Universitetas sudaro sąlygas dėstytojams kelti kvalifikaciją ir vykdyti mokslinę veiklą. Apraše yra teigiama, jog „programos dėstytojai atlieka mokslinius tyrimus, užsiima mokslo taikomąja veikla, skelbia mokslo monografijas, publikuoja mokslinės veiklos rezultatus Lietuvos ir užsienio mokslinėje periodikoje, dalyvauja nacionalinėse ir tarptautinėse konferencijose bei tyrimo projektuose“ (p. 22).

Daugiau kaip pusė dėstytojų yra aktyvūs tarptautinių mokslinių konferencijų dalyviai (14 dėstytojų CV pristatoma išsami ir aktyvi veikla užsienio mokslo konferencijose, projektuose). 7 dėstytojai dalyvauja užsienio (Prancūzija, Lenkija, Norvegija, Rusija ir kt.) stažuočių programose, tačiau pagal *Erasmus* mainų programą per paskutinius penkerius metus buvo išvykęs tik vienas ketinamos vykdyti programos dėstytojas.

Programos vykdytojų (dėstytojų) CV *Academicae* iš esmės yra parengti pagal vieningus standartus (kartais pasitaiko perteklinės informacijos), tačiau yra būtina pateikti publikacijų sąrašą per paskutinius septynerius metus (2007-2013).

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

1. Universitetas sudaro sąlygas dėstytojams kelti kvalifikaciją ir vykdyti mokslinę veiklą. Iš susitikimo su dėstytojais paaiškėjo, kad universitete veikia skaidri dėstytojų atestavimo ir apibūrinama dėstytojų mokslinės veiklos skatinimo sistema.
2. Studijų pagrindų dalykų dėstytojų didaktinio darbo patirtis yra didelė, o bendra kvalifikacija pakankama Programai vykdyti. Į Programos vykdymą yra įtraukti jaunieji mokslininkai, vyksta racionali kartų kaita.
3. Dalis pedagoginių studijų bei istorijos studijų krypties dalykų dėstytojai turi ne tik pedagoginį docento vardą, bet ir mokytojo eksperto kategoriją.
4. Būtina sustiprinti dėstytojų akademinį mobilumą *Erasmus plus* programoje.

2.4. Materialieji ištekliai

LEU Istorijos fakultetas turi gerai įrengtas auditorijas, pritaikytas ir didesniems studentų srautams, ir grupiniams užsiėmimams. Auditorijų ir vietų skaičius realizuoti studijų programai yra pakankamas. Programai vykdyti gali būti naudojamos 2 amfiteatrinės auditorijos ir 9 auditorijos Istorijos fakultete. Fakulteto studentai ir dėstytojai konferencijoms ir seminarams gali naudotis posėdžių sale bei Aktų sale.

Beveik visos fakultete esančios auditorijos aprūpintos stacionariais videoprojektoriais, grafoprojektoriais, stacionariais baltais ekranais. Į visas auditorijas prireikus galima atnešti grafoprojektorius, nešiojamąją multimediją, kompiuterį, televizorių su video. Praktiniams užsiėmimams nešiojamais kompiuteriais ir multimedija dėstytojai gali naudotis pagal nustatytą grafiką.

Lietuvos edukologijos universiteto biblioteka studentus ir dėstytojus aptarnauja centriniuose rūmuose ir II rūmuose (Humanitarų biblioteka). Istorijos fakulteto bibliotekos skaitykloje (30 darbo vietų, 8 kompiuterizuotos darbo vietos) yra patogī prieiga prie universiteto įsigytų duomenų bazių, pvz., LEU bibliotekos elektroninių knygų duomenų bazė *ebrary Academic Complete*. LEU biblioteka prenumeruoja įvairias duomenų bases - *Academic Search Complete EBSCO Publishing, America: History & Life with Full Text EBSCO Publishing; Cambridge Journals Online; Education Research Complete EBSCO Publishing, ERIC EBSCO Publishing* etc.

Humanitarų bibliotekoje įrengti patogūs naudoti atviri fondai, aprūpinti knygomis lietuvių ir užsienio kalbomis, vadovėliais, enciklopedijomis, periodiniais leidiniais. Bibliotekos darbo laiku LEU studentai yra patenkinti, jie turi galimybę bendrauti su dėstytojais atskiroje skaityklose. Darbuotojai pastebi, kad skaitykla aktyviai naudojama pirmoje dienos pusėje, o popietinėmis valandomis ji yra apytuštė.

Istorijos didaktikos, Lietuvos istorijos ir Katalikų tikybos metodiniai kabinetai aprūpina studentus ir dėstytojus metodine, mokomąja ir moksline literatūra, techninėmis priemonėmis. Pažymėtina, kad Katalikų tikybos katedros metodiniame kabinete yra sukaupta religinio ugdymo studijoms reikalinga metodinė literatūra, religinio ugdymo metodinė literatūra (Bendrasis katechezės vadovas, Enciklikos, Katalikų tikybos bendrosios programos pradiniam, pagrindiniam ir viduriniam ugdymui, Metodinės rekomendacijos bendrųjų programų įgyvendinimui, sakramentinės katechezės programos ir metodinė medžiaga ir kt.), katalikų bažnyčios periodiniai leidiniai etc. *Katalikų tikybos ir istorijos* programos dėstytojai pastebėjo, jog Lietuvoje tebetruksta vadovėlių ir knygų lietuvių kalba, reikalingų katalikų tikybos studijų blokui.

Katalikų tikybos ir istorijos programos studentai galės naudotis šv. Juozapo kunigų seminarijos ir Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakulteto bibliotekose bei archyvuose saugomais teologijos šaltiniais ir literatūra. Studentai galės atlikti tyrimus „Bažnytinio meno muziejuje“ Vilniuje.

Istorijos didaktikos kabinete yra sukaupta įvairi didaktinė medžiaga (istorijos mokymo istorija pasaulyje ir Lietuvoje bei metodinis palikimas, dabartinės istorijos mokymo sistemos užsienio šalyse, įvairių valstybių mokykliniai istorijos vadovėliai, įvairūs istorijos mokymą reglamentuojantys dokumentai (programos, išsilavinimo standartai, brandos egzaminų programos bei užduotys, jų analizės ir kt.).

Konstatuota, jog LEU bibliotekų fonduose yra sukauptas reikiamas kiekis dalykinės ir metodinės literatūros, reikalingos *Katalikų tikybos ir istorijos pedagogikos* studijų programai realizuoti.

Katalikų tikybos ir istorijos pedagogikos studijų programos pedagoginei praktikai atlikti bus pasirenkamos vadovaujantis Švietimo ir mokslo ministro 2011-04-19 d. įsakymu. Pagal numatytas procedūras su būsimos praktikos institucijomis bus sudaromos trišalės bendradarbiavimo dėl praktinio mokymo sutartys.

Studentai turės galimybę papietauti už studentams prieinamą kainą universiteto valgykloje.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

1. LEU turimi materialiniai ištekliai yra visiškai pakankami Programai įgyvendinti, tinkama ir jauki Humanitarų biblioteka, tinkamos literatūros komplektacija, įrengtos modernios auditorijos. UMF Edukologijos metodinis kabinetas, Istorijos didaktikos ir Lietuvos istorijos kabinetai yra aprūpintas gausia metodine medžiaga.
2. Gali pritrūkti bendrųjų vadovėlių kai kuriems kursams, bet tai jau visų Lietuvos aukštųjų mokyklų problema.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Kaip ir kitose programose, studentų pasiekimai vertinami remiantis LR Švietimo ir mokslo ministro įsakyme „Dėl studijų rezultatų vertinimo sistemos patvirtinimo“ patvirtinta „Studijų rezultatų vertinimo sistema“ bei ŠMM 2009 m. sausio 5 d. nustatytais „Rekomendacijomis studijų rezultatų vertinimui tobulinti“. Ketinamos vykdyti studijų programos dalyko studijų rezultatai (žinios, supratimas, gebėjimai) vertinami dešimtbale kriterine vertinimo sistema. Tokie būtų formalūs kriterijai, tačiau kaip paaiškėjo pokalbio su dėstytojais metu ne visi dėstytojai suvokia dešimtbalės vertinimo sistemos principus ir egzamino vertinimą interpretuoja laisvai (egzaminui nebūtinai yra skiriama 50 proc. vertinimo balo).

Stojimo tvarką reglamentuoja Lietuvos edukologijos universiteto Priėmimo taisyklės, tvirtinamos rektoriaus įsakymu. Priėmimo taisyklės skelbiamos LEU interneto svetainėje (www.leu.lt), įvairiuose leidiniuose bei dienraščiuose.

Stojantieji į *Katalikų tikybos ir istorijos pedagogikos* bakalauro studijų programą priimami pagal prašyme nurodytą studijų programos prioritetą ir didžiausią stojamąjį balą bei motyvacinio testo rezultatus. Motyvacinis testas įvestas 2010 metais Švietimo ir mokslo ministro 2010 m. gegužės mėn. 5 d. įsakymu.

2010 m. abiturientams, ketinusiems stoti į universitetą, buvo nustatytas minimalus „slenkstis“ – jie turėjo būti išlaikę ne mažiau kaip 3 brandos egzaminus (p. 26). Studentų pasiekimų vertinimą reglamentuoja Studijų nuostatai, juose pateikti aiškūs vertinimo kriterijai ir procedūros. Konkursinį balą sudarantys egzaminų pažymių svertiniai koeficientai nėra nustatyti logiškai (Istorijos egzamino svertinis koeficientas - 0,4, geografijos – 0,2 (?), o lietuvių kalbos – taip pat (0,2)), tačiau tai lemia ŠMM nustatytos taisyklės. Papildomi balai teikiami pagal atrankos kriterijų geriausiųjų eilei sudaryti nuostatas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu *Dėl geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiujų eilės sudarymo 2014 metais tvarkos aprašo patvirtinimo*.

Studentų pasiekimų vertinimui skirtos užduotys susietos su dalyko rezultatais, studijų metodais ir studijų procesu. Užduotys turi aiškius vertinimo kriterijus, parengtus pagal taikomą studijų metodą, užduoties tikslą ir yra skirtos skatinti besimokančiuosius įsivertinti konkrečius pasiekimus, gebėjimus.

Pateikti studijų metodai (Aprašas, p. 25) iš esmės yra logiški, tačiau jie yra sudėti į vieną vietą, tad reikėtų išskirti, kokie jų priklauso istorijos, kokie katalikų tikybos, o kokie pedagogikos krypties dalykams.

Programos apraše nepristatoma planuojama akademinė ir socialinė parama studentams, plačiau neminimos į profesinę veiklą orientuotos studentų neformalios veiklos galimybės. Vertinimo grupės susitikimuose su programos rengėjais, dėstytojais ir socialiniais partneriais paaiškėjo, kad universitete teikiama akademinė ir socialinė parama studentams. Universitete aktyviai veikia studentų atstovybė, kuri organizuoja įvairius mokymus, paskaitas, susitikimus kultūros ir mokslo temomis, skatina studentų bendravimą ir bendradarbiavimą, atkreipia dėmesį į

studentų socialines reikmes. Universitete veikia studentų mokslinė draugija, kuri organizuoja mokslines konferencijas, administruoja draugijos interneto svetainę. Gyva meninė studentų veikla (veikia studentų etninis teatras, organizuojami spektakliai, parodos).

Universitete dirba kapelionas, vykdoma sielovadinė veikla, studentams sudaroma galimybė dalyvauti pamaldose, rekolekcijose, katalikiškų bendruomenių ir institucijų veiklose.

Apraše nėra užsiminta apie galimybę išvykti studijuoti į užsienį pagal „*Erasmus plus*“ ir kitas tarptautines mainų programas.

Katalikų tikybos ir istorijos pedagogikos studijų programos vertinimo būdai ir vertinimo kriterijai iš esmės yra suderinti su studijų programos tikslais ir siekiamais studijų rezultatais.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

1. *Katalikų tikybos ir istorijos pedagogikos* studijų programos vertinimo būdai ir vertinimo kriterijai iš esmės yra suderinti su studijų programos tikslais ir siekiamais studijų rezultatais. Studentų pasiekimų vertinimui skirtos užduotys susietos su dalyko rezultatais, studijų metodais ir studijų procesu.
2. Programos apraše nepristatoma planuojama akademinė ir socialinė parama studentams, plačiau neminimos į profesinę veiklą orientuotos studentų neformalios veiklos galimybės.
3. Apraše nėra užsiminta apie galimybę išvykti studijuoti į užsienį pagal „*Erasmus plus*“ ir kitas tarptautines mainų programas.
4. Ne visi dėstytojai suvokia dešimtbalės vertinimo sistemos principus.

2.6. Programos vadyba

Studijų programos kokybės vertinimas yra reglamentuojamas LEU Statuto ir LEU Studijų tvarkos aprašu. Studijų programos vykdymas ir organizavimas užtikrinamas lygmenimis, būdingais visiems Lietuvos universitetams (Universiteto taryba - Senatas - Fakulteto taryba - Dekanatas - Katedros).

Programos apraše rašoma, jog studijų programos koregavimą, keitimą, atnaujinimą etc. inicijuos *Katalikų tikybos ir istorijos pedagogikos* studijų programos komitetas (p. 27), tačiau neaišku, iš kokių Programoje dalyvaujančių partnerių atstovų jis bus sudarytas.

Programos apraše nedetalizuojamos planuojamos studentų grįžtamojo ryšio užtikrinimo priemonės. Vertinimo grupės susitikimuose su Programos rengėjais ir dėstytojais paaiškėjo, jog planuojamas grįžtamojo ryšio gavimo būdas – universiteto vykdomas studentų centralizuotas anketavimas bei dalykų dėstytojų vykdomos individualios studentų apklausos. Galima konstatuoti, jog nėra parengta aiški grįžtamojo ryšio sistema ir kontrolės mechanizmas tarp Programos dalykų rengimo ir dalykų kokybės kontrolės. Katedrų vedėjų kontrolė aprašų rengimo procese yra nepakankama. Nėra aišku, kokia katedra patvirtins kursinių ir baigiamųjų darbų temas ir vykdys jų rengimo kontrolę.

Informacija apie Katalikų tikybos katedrą randama Istorijos fakulteto svetainėje. Dėstytojai turi galimybę talpinti informaciją apie dalykus *Moodle* sistemoje.

Už būsimos studijų programos turinį, turinio nuolatinę kokybę ir programos tikslų įgyvendinimą atsakys ketinamos vykdyti studijų programos *Komitetas*, kuris vykdytų *Katalikų tikybos ir istorijos pedagogikos* studijų programos įgyvendinimo stebėseną, atnaujintų ir tobulintų programą, rengtų Programos savianalizę (p. 28).

Už studijų programos dalykus dėstančių dėstytojų mokslinės ir pedagoginės veiklos turinį (t. y. kokybę) tiesiogiai yra atsakingi katedrų vedėjai). Už studijų programos administravimo kokybę atsakingas Istorijos fakulteto dekanas.

Vidiniam kokybės vertinimui parenkamos tos pačios vertinimo sritys, posričiai, kriterijai ir rodikliai kaip ir išoriniam vertinimui. Taikomų vertinimo metodų ir priemonių pasirinkimą lemia Studijų programų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarka, Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo nuostatos.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

1. Nėra parengta aiški grįžtamojo ryšio sistema ir kontrolės mechanizmas tarp Programos dalykų rengimo ir dalykų kokybės kontrolės.
2. Katedrų vedėjų kontrolė *Katalikų tikybos ir istorijos pedagogikos* Programos dalykų aprašų rengimo procese yra nepakankama.

III. REKOMENDACIJOS

1. Programos aprašo studijos eigos dalyje bei visų studijų dalykų aprašuose būtina aiškiai apibrėžti studentų pasiekimų vertinimo kriterijus ir metodus, aprašuose aiškiai apibrėžti dešimtbalės vertinimo sistemos principus ir reikalavimus.
2. Ne visi dalykų aprašai yra lygiaverčiai, o kai kurių dalykų turinio kokybė kelia rimtų abejonių dėl dėstytojų profesinės kvalifikacijos. Reikėtų pataisyti *Modernioji XIX a. istorija*, *Modernioji XX a. istorija* kursų aprašus, o dalykų *Antikos istorija* ir *Istorinė praktika I* dalykų aprašus papildyti naujausia literatūra.
3. Būtina sustiprinti dėstytojų akademinį mobilumą pagal „Erasmus plus“ programą (suplanuoti būsimus vizitus 2014-2015 metų laikotarpiu).

IV. Apibendrinamasis įvertinimas

Lietuvos edukologijos universiteto ketinama vykdyti studijų programa *Katalikų tikybos ir istorijos pedagogika* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	4
2	Programos sandara	3
3	Personalas	3
4	Materialieji ištekliai	4
5	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6	Programos vadyba	3
	Iš viso:	20

- 1-Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)
- 2-Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)
- 3-Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)
- 4-Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas: prof. dr. Vygantas Vareikis

Grupės nariai: doc. dr. Gražina Šmitienė
doc. dr. Benas Ulevičius